

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală
16 ianuarie 2016
Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde la fiecare dintre cerințele formulate mai jos:

A. “Răspuns ca acesta Biholul luând, împreună cu Uleul la Cami lopardal să dusără, pre carile, în multe feliuri rugându-l (căci precum mai sus s-au pomenit, la adunarea dintâi mâniindu-să, de lucru mai să părăsisă), îl poftii ca pre Inorog să poftească și să-l îndemne ca celea că la mijloc să pun să priimască. Deci Camilopardalul, de o parte adaogerea obrocului vădzind (căci aceas ta încă de demult i să giuruisă), iară de altă parte, plecată rugă mintea lor înduplecându-l, pre Inorog la sine chemând, întâi pre taină, iar apoi și la ivală, cu multe chipuri și tropuri ritoricești ti pacea lăudă, iară vrajba huli (că ritorii mai multă materie de dzis decât în lauda păcii și în hula vrăjbii a afla nu pot), apoi inima Inorogului cu alte feliuri de dulci voroave și giuruinț e a domoli începu, până mai pre urmă, la deș chiderea cuvântului viind, Corbul din mândriia lui la cât s-au lăsat îi spunea și precum atâta dare pre an să dea priimești te îi dzicea. Aș ijderea, crescând dragostea, precum și darurile vor crești te îi giuruia. „De ciia, de socotești ti, dzice, căci sint priietin, cuvântul și sfatul priietinului tău ascultând, acestea de această dată de la Corb, priimești te. Acestea făcând, pare-mi-să că nu vii greși i.” Aș edară, de o parte Camilopardalul, de alta Biholul și cu Uleul îl ruga. Inorogul încă, pre o parte, de viaț ă primejdioasă supărat și săturat fiind, iar pre altă parte, îndemnarea și pofta priieti nilor a călca neputând, pre pomenitele condiții aș edzimântul păcii priimi.

După aceia, cu toți ii de acoloa sculându-să, iarăș și la lăcaș ul Bivolului să dusără, unde toți i dulăii, ogarii, coteii, împreună cu Uleul adunându-să, pre cinstea numelui și pre credință a cuvântului legământul păcii aș edzară (căci pre numele Vulturului ceresc a să lega amândoi nu priimiră) (de vreme ce cine a sa cinste nu păzești te, a celor cerești ti de abiiia va cunoaști te). Apoi cu toți ii sculându-să, cu capetele plecate, copitele Inorogului săruta. Inorogul încăși și îmbrăț ăș ându-i, precum i-ar săruta și sămn de pace le-ar arăta, cu cinste îi priimia.

Și aș e, într-acesta chip vrajba de 1.700 de ani între Corb și între Inorog sfârșitul își luă.

Iară toată cuprinderea istoriiei aceștii aceasta ieste: că Vulturul și Leul de puternici împărați i vrând să să slăvască, muștele îi batgiocuriră, Vidra cu neștiință a în fericire petrecând, cu sfatul, fără vreme, cine să fie o pricepură și dintr-amândoaă monarhiile o izgoniră, pre jiganiile și pasirile viclene Liliiacul le batgiocuri, Cămila, coarne cercând, și -au pierdut și urechile, Corbul, în doaa monarhiiei să stăpânească vrând, supt cea pre an dare mai-micu lui său s-au legat. Și precum toate sfârșitul său au, aș e și dreptatea, vremea, locul, puterea și biruința sa își află.” (Dimitrie Cantemir- *Istoria ieroglifică*)

B. “XXXVII. Ghica-vodă, de neamul lui fiind arbănaș, copil tânăr au purces de la casa lui la Țarigrad, să-și găsească un stăpân să slujască. Și cu dânsul s-au mai luat un copil de turcu, iar sărac, din ostrovul Chiprului. Și mergând amândoi dempreună la Țarigrad, multe vorbe bune au vorbit: de vor găsi pită, să să caute unul pre altul. Și au dzis Ghica-vodă: „Tu ești ti turcu, poți să agiungi să fii om mare, și ce mi-i face pre mine atunce?” Iar turcul au dzis atunce: „De voi fi eu om mare, te voi face de vii fi mai

mare în Chipru, giudecătoriu.“ Şi mergând în Țarigrad, s-au despărțit unul de altul, să-și caute stăpâni.

Deci copilul cel de turcu au nemerit la un agă, ce era de curtea împărătească. Şi au slujit aş è din stăpân în stăpân, până au agiunsu de era paş e. Şi fiind paş e sărac, avè un priietin musaip împărătescu. Şi mergè totdeauna la vorbă la acel musaip împărătescu. Şi pre acee vreme să tâmplasă de era multe zorbale în Țarigrad, de nu să mai putè aş edza Poarta. Deci Chiupruliolul au dzis cătră acel priietin musaip de casa împărătească: „De m-ar pune pre mine viziriu, aş potoli eu zorbaleli aceste“. Iar împăratului i să supărasă cu zorbaleli, ş i să miera ce va face, ş i întreba sfat ş i pre unul ş i pre altul. Şi aflând vreme acel musaip împărătescu, au spus împăratului că „este un paş e sărac, ş i el dzice să-l pui măria ta vizir, că a potoli toate gâlcevile aceste, pre careli îl cheamă Chiupruliolul“. Deci împăratul îndată l-au adus ş i l-au pus viziriu. Şi cum l-au pus viziriu, îndată au ş i pus ş i au strigat oastea, ş i pre de altă parte au început a tăiè capetili celor vicleni, până i-au spăriiat, de au aş edzat toate zorbaleli. Şi au rămas viziriu lăudat la turci, precum s-au vădzut ş i să vede ş i până astăzi neamul lui.

Iară Ghica-vodă, intrând în Țarigrad, au nemerit la capichihăile moldoveneş ti de au slujit, apoi au vinit la Moldova cu neguţ itorie, apoi la Vasilie-vodă, lipindu-să de curte, fiind ş i Vasilie-vodă tot de un neam, arbănaş . Şi vrând ş i Dumne-dzeu, au agiunsu de au fost capichihăie la Țarigrad ş i vornic mare aici în Moldova. Deci tâmplându-să atunce, la vremea lui Gheorghii Ştefan-vodă, de au fost la Poartă cu alţi i boieri, viziriul vădzându-l l-au ş i cunoscut cine este. Iar Ghica-vodă nu-l cunoş tè pre viziriul. Deci viziriul Chiupruliolul au ş i chemat pre haznatariul lui ş i i-au dzis în taină: „Vedzi cel boieriu bătrân moldovan ce este la Divan? Să-l iei ş i să-l duci la odaia ta, până s-a rădica Divanul, ş i apoi să-l aduci la mine în taină cum trebuieş te“. Iar Ghica-vodă, după ce îl luasă dintre ceielalţi i boieri, să spăriiasă tare, că nu ş tiè povestea ce este. Şi după ce s-au rădicat Divanul ş i l-au adus la viziriul, l-au îndrebat viziriul ce om este ş i de unde este, ş i au dzis: „Cunoş ti-mă pre mine, au ba?“ Iar Ghica-vodă s-au spus de unde este de locul lui, iar a cunoaş te pre viziriul nu-l cunoş tè. Atunce viziriul Chiupruliolul s-au spus ş i au dzis: „Ții minte ce am vorbit când viniiam amândoi pre cale?“ Şi au dzis: „De ai uitat tu, dar eu n-am uitat, ş i iată că te voi face domnu în Moldova; numai să taci mâlcom“. Iar Ghica-vodă au ş i mărşu de i-au sărutat mâna ş i s-au rugat atunce pentru stăpânu-său, să-l lasă să fie domnu, să nu-l mazilească. Iar viziriul au răspunsu: „Acum deodată îl las să fie, iar mai pre urmă cuvântul meu gios nu l-oi lăsa, ce te voi face pre tine“. Şi pre urmă, chemând la Poartă pre Gheorghii Ştefan-vodă, ş i nevrând Gheorghii Ştefan-vodă să margă, au pus pre Ghica-vodă domnu în Moldova, după cum scrie letopisăţ ul. Aş è au fost povestea ieş irii acestor doi oameni, Chiupruliului viziriului ş i Ghicăi-vodă, că unde este voia lui Dumnedzeu să biruiescu toate firili omeneş ti.” (Ion Neculce- *O samă de cuvinte*)

Subiectul I 30 de puncte

Răspunde prin enunţ uri la fiecare dintre următoarele cerinţ e:

- 1) Ilustrează, prin exemple selectate din ambele texte, două particularităţi ale limbajului utilizat în aceste fragmente. 6 puncte
- 2) Demonstrează, prin raportare la ambele texte, prezenţa a două structuri sau tehnici specifice literaturii. 6 puncte
- 3) Explică prezenţa în fragmentul **B** a elementelor specifice istoriografiei 6 puncte
- 4) Comentează în 50-100 de cuvinte sensul afirmaţiei: *Şi precum toate sfârşitul său au, aş e ş i dreptatea, vremea, locul, puterea ş i biruinţ a sa îş i află.* 6 puncte
- 5) Susţine, într-un text de 50-100 de cuvinte, o opinie argumentată referitoare la obiectivitatea autorilor celor două fragmente date. 6 puncte

Subiectul al II-lea 30 de puncte

Redactează un text de 150 – 300 de cuvinte care să reprezinte un articol pentru revista școlii în care să justifici pentru colegii tăi *utilitatea lecturării textelor de literatură română veche*, raportându-te la textele de mai sus.

Subiectul al III-lea 30 de puncte

Scrive un eseu de 600-900 de cuvinte în care să ilustrezi **interferența literatură-istorie în primele texte scrise în limba română**, utilizând ca suport textele de mai sus și valorificând experiențele tale culturale.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare 30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală
16 ianuarie 2016
Clasa a XI-a

Subiectul I - 30 de puncte

1. Ilustrarea a două particularități ale limbajului- 6 puncte

- ilustrare detaliată și nuanțată, realizată prin exemple relevante din celor două fragmente: **6 p./** ilustrare detaliată a unei singure particularități sau ilustrarea detaliată a două particularități, prin referire la un singur text: 4 p./ prezentarea unei particularități prin referire la un singur text: 2 p./ simpla precizare, prin referire la ambele texte: 1 p.

2. Demonstrarea, prin raportare la ambele texte, a prezenței a două structuri sau tehnici specifice literaturii. 6 puncte

- demonstrarea detaliată și nuanțată, realizată prin referire la câte două structuri sau tehnici din cele două fragmente: **6p./** demonstrare ezitantă sau neconvingătoare prin referire la două elemente semnificative din fiecare text sau prezentare detaliată a unui singur element semnificativ sau ilustrarea detaliată a două elemente prin referire la un singur text: 4 p./ demonstrarea prezenței unei singure structuri, cu referire la un singur text: 2 p./ simpla precizare, prin referire la ambele texte: 1

3.Explicarea prezenței în fragmentul B a elementelor specifice istoriografiei 6 puncte

- explicare detaliată și nuanțată: **6 p./** explicare parțial argumentată : 4 p./explicare prin raportare insuficientă la text: 2 p./ simpla menționare a prezenței acestor elemente-1 p.

4. Comentarea sensului afirmației- 6 puncte

- comentarea detaliată și nuanțată, prin evidențierea relevantă a sensului- **6 p./** comentare ezitantă sau neconvingătoare, prin relevarea sensului ./ comentare detaliată cu referire neconvingătoare la sensul afirmației: 4 p./ încercarea de comentare: 2 p./ simpla precizare a sensului: 1 p.

5. Exprimarea unei opinii argumentate în legătură cu obiectivitate autorilor celor două texte-6 puncte

- argumentare pertinentă, originală, nuanțată, susținută prin aspecte relevante, cu referire la ambele texte:6 puncte; argumentare stereotipă, ezitantă, cu inserare de afirmații sau citate irelevante, clișeizată, sau cu referire la un singur text: 4 puncte; încercarea de argumentare: 2 puncte

Subiectul al II-lea-30 de puncte

1. Respectarea convențiilor tipului de text avut în vedere- 16 puncte (câte 4 pentru fiecare dintre elementele de acest fel care se regăsesc în text, de exemplu: indicarea unui punct de vedere argumentat cu privire la tema articolului, înlănțuirea coerentă a ideilor, utilizarea unor exemple relevante, folosirea unui registru stilistic adecvat acestui tip de text etc.);
2. Relevanța tematică a textului- 4/2 puncte;
3. Relaționarea adecvată cu textele suport- 10/6/2 puncte

Subiectul al III-lea - 30 de puncte

1. Formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă (formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicei eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: **7p.**/ încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicei eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 4p./încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar irelevant în raport cu tema propusă: 1p.).

7 puncte

2. Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența de lectură (formulare corectă, nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența de lectură; demers logic, corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate, argumentare pertinentă: **16 de puncte** (4px4.)/ formulare parțial adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența de lectură; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate, argumentare incompletă: 8 p. (2px4.)/ încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența de lectură: 4p (1px4.).

16 de puncte

3. Concluzia/sinteza (concluzie logic impusă de argumentele aduse, viabilitatea demersului argumentativ, capacitatea de sinteză și de persuasiune: **7p.**/ concluzie corect formulată, dar fără să fie în relație cu argumentele aduse, capacitate de argumentare: 4p./încercare de formulare a concluziei: 1p.).

7 puncte

Redactare – 30 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea trebuie să aibă cel puțin **900 de cuvinte**.

- Organizarea ideilor în scris (text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie; construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică: 6p./text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică: 2p.). **6 puncte**

- Abilități de analiză, de interpretare și de argumentare (relația adecvată idee-argument, argumente convingătoare, personale, abilități de a formula judecăți de valoare relevante: 6 p./relație parțial adecvată idee-argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante: 3p). **6 puncte**

- Utilizarea limbii literare (stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxă adecvată: 8p./stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 6p./vocabular restrâns, monotone sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor **6 puncte**

- Ortografia (0-1 erori: 4p./2 erori: 2p./3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

- Punctuația (0-1 erori: 4p./2 erori: 2p./3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

- Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **2 puncte**

- Respectarea precizărilor referitoare la respectarea numărului de cuvinte **2puncte**

